

СУФІКСОЇДНІ ДЕРИВАТИ НА ПОЗНАЧЕННЯ ОСІБ ЗА РОДОМ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті проаналізовано семантику та структуру суфіксоїдних дериватів на позначення осіб за родом діяльності, охарактеризовано сполучуваність питомих та запозичених суфіксоїдів.

Ключові слова: суфіксоїд, композит, словотвірне значення, сполучуваність, семантико-словотвірна група.

Активні динамічні процеси у словотворі та лексиці сучасної української мови засвідчують інтенсивне використання суфіксоїдів-класифікаторів. Функціонування таких одиниць спостерігаємо не лише у галузевих терміносистемах (**-антроп, -валентний, -гамія, -ген, -генез, -генія, -генний, -графія, -донти, -дерма, -завр, -кардія, -метр, -метрія, -міцети, -морфізм, -морфний, -ома, -пітек, -поди, -птер, -терапія, -фон, -фонія, -циди, -цити, -хорд, -цефал** тощо), а й у загальномовному вжитку (**-весловий, -вмісний, -воз, -вод, -водний, -волокнистий, -волосий, -вусий, -головий, -голосий, -губий, -денний, -дзьобий, -жильний, -подібний, -очисний, -охоронний, -роб, -руб, -річний, -рукий, -рядковий, -системний, -складовий, -хвильовий, -ярусний** тощо). Незважаючи на широке застосування суфіксоїдних формантів, у мовознавстві немає чітко визначених семантико-словотвірних груп дериватів із суфіксоїдами. Існують також різні погляди щодо функціонування суфіксоїдів у мові: їх розглядають або як афіксальні одиниці, або як кореневі.

У вітчизняному та зарубіжному мовознавстві частково висвітлено питання виокремлення іншомовних та питомих суфіксоїдів, що утворюють деривати на позначення осіб за родом діяльності (**-граф, -лог, -ман, -філ, -фоб, -бій, -вар, -вірець, -вод, -воз, -знавець, -їд, -гриз, -жер, -крад, -лиз, -лов, -люб, -різ, -роб, -руб, -нос, -ходець**). Наявність елементів у структурі слова, що вказують на спеціаліста, який досліджує предмети певної галузі науки, діяча за постійно виконуваною дією над об'єктом у різних сферах діяльності, визнана М. М. Шанським, В. П. Григорьевим, Е. А. Григоряном, М. А. Жовтобрюхом, Н. Л. Босанівською, Т. В. Савелою та іншими.

Метою статті є аналіз семантики та структури суфіксоїдних дериватів на позначення осіб за родом діяльності, визначення сполувальних особливостей питомих та іншомовних суфіксоїдів.

Найбільш вживаними суфіксоїдами іншомовного походження, що утворюють семантико-словотвірну групу на позначення осіб за родом діяльності, є **-граф** та **-лог**. Суфіксоїд **-граф** (< грец. *graphē* – пишу, креслю, зображую) у складних словах вказує на особу, що пише (*комедіограф, ізограф,*

ксилограф). Продуктивність іншомовного елемента реалізується у групі, що означає фахівця з певної галузі науки: *археограф* – фахівець з археографії; *бібліограф* – фахівець у галузі бібліографії; *географ* – фахівець з географії, а також: *гідрограф*, *етнограф*, *історіограф*, *картограф*, *лексикограф*, *літограф*, *палеограф*, *стенограф*, *топограф*, *фотограф* тощо.

Деривати з суфіксоїдом **-лог** (< грец. *logos* – слово, думка) називають фахівців, спеціалістів з різних галузей науки, наприклад: *біолог* – фахівець з біології; *вулканолог* – фахівець з вулканології, той, хто вивчає вулканічні маси; *ларинголог* – лікар, фахівець з ларингології. Група іменників, що називають фахівців, спеціалістів з різних галузей наук, поповнюється ще такими лексемами: *археолог*, *анастезіолог*, *антрополог*, *астролог*, *бактеріолог*, *бальнеолог*, *венеролог*, *вірусолог*, *гідробіолог*, *ендокринолог*, *дендролог*, *дерматолог*, *діалектолог*, *епідеміолог*, *єгиптолог*, *ідеолог*, *іхтіолог*, *паразитолог*, *психолог*, *санскритолог*, *сексолог*, *філолог*, *цитолог* тощо.

Наведені лексеми свідчать про велику активність і вільне сполучення суфіксоїдів переважно з основами грецького (анестезіо-, антропо-, архео-, астро-, етно-, істро-, бактеріо-, бібліо-, гідро-, ембріон-, епідеміо-, ксило-, літо-, палео-, психо-, стено-, топо-, фото-), латинського (бальнео-, венеро-, вірусоло-, карто-), рідше французького походження (паразит-, сексо-). Композити утворені злиттям двох основ іншомовного походження за допомогою інтерфікса **-о-**.

Частина іменників зі словотворчим формантом **-лог** утворена поєднанням двох основ іншомовного походження, які в інших словах можуть виконувати функцію префіксоїда (пор. *дендролог* (*дендро-* і *-лог*) – *дендропарк* (*дендро-* і *парк*). Так, у слові *дендропарк* перший компонент виконує роль префіксоїда, що за значенням співвідноситься зі словом „дерево”, а в слові *дендролог* суфіксоїд **-лог** перебирає на себе роль класифікатора (виконує функцію суфіксоїда) і „формальний” префіксоїд виконує роль кореня (*біолог* – < *біо-* + *-лог*; *ідеолог* – < *ідея* + *-лог* тощо). Аналіз слів такого типу засвідчує узагальнене, класифікативне значення кінцевого елемента композита.

Помітно зростають словотвірні іменникові гнізда з суфіксоїдом грецького походження **-ман** (< грец. *mania* – безумство, захоплення), що означає особу здебільшого чоловічої статі, яка має пристрасть до того, що виражено в першій частині слова. Наприклад: *англоман* – той, хто захоплюється усім англійським; *балетоман* – людина, що захоплюється балетом як глядач і часто відвідує балетні вистави; *клептоман* – той, хто хворіє на kleptomaniю; а також *бібліоман*, *графоман*, *ефіроман*, *ігроман*, *наркоман*, *меломан*, *доломан*, *галоман*, *елліноман*, *мономан*, *італьяноман*, *метроман*, *еротоман*, *французоман*, *театроман* тощо. У Новому словнику іншомовних слів зафіксовано слово *відеоман* – аматор відеофільмів.

Суфіксоїд **-ман** у деяких дериватах ускладнюється суфіксом **-к-** і утворює назви осіб жіночої статі з суфіксоїдом **-манка**: *еротоманка*, *клептоманка*.

Синонімічними відношеннями з суфіксоїдом **-ман** пов’язані суфіксоїд грецького походження **-філ** та питомий суфіксоїд **-люб**. Суфіксоїд **-філ** (< грец. *philos* – друг, прихильник) у складних словах відповідає поняттям „любитель”,

„прихильник”. Зокрема: *бібліофіл* – пристрасний любитель книжок, знавець і колекціонер рідкісних і цінних видань; *москвофіл* – прибічник, прихильник москвофільства; *дискофіл* – колекціонер, збирач дисків (грамплатівок), а також *англофіл*, *термофіл*, *германофіл*, *українофіл*, *еллінофіл*, *полонофіл*, *слов'янофіл*, *русофіл*, *юдофіл*, *туркофіл*. Цей формант сполучається не лише з основами грецького походження, а й з питомими основами. Таке явище поєднання питомих і запозичених формантів у сучасній українській мові Н. Ф. Клименко називає гібридизацією, а самі деривати – гібридними словами. Наявність таких гібридних одиниць свідчить про „входження запозичених слів у словотвірну та лексико-семантичну систему мови” [6, 190].

На особливу увагу заслуговують слова, утворені питомими суфіксоїдами. Своєрідність їх у тому, що усі вони утворені від дієслівних основ способом усічення. У композитах питомий суфіксоїд **-люб** співвідноситься з дієсловом *любити* у 1 значенні „відчувати глибоку відданість, прив'язаність до когось, чого-небудь”. Ряди композитів з суфіксоїдом **-люб** досить потужні та об'єднані за такими семантичними ознаками:

1) „за предметом уподобання”: *книголюб* – любитель книжок; *ласолюб* – людина, охоча до всього ласого; *водолюб*, *іконолюб*, *кашолуб*, *каволюб*, *книголюб*, *ласоцолуб*, *природолуб*, *світлолюб*, *сухолуб*, *теплолюб*, *тіньолуб*, *трудолюб*, *христолюб*, *чаєлюб*;

2) „за прихильністю до певних соціальних груп”: *людинолюб* (книжн.) – те саме, що людинолюбець – той, хто любить людей, готовий допомагати їм; гуманна людина; *жінколюб*, *мужиколуб*, *старцелуб*, *слов'янолюб*;

3) „за властивими моральними якостями”: *моволюб* – той, хто любить мову; *славолюб* – той, хто любить славу; *баболюб*, *війнолюб*, *властолюб*, *грошолуб*, *золотолуб*, *добролюб*, *життєлюб*, *однолюб*, *правдолюб*, *самолюб*, *свободолюб* тощо.

Нерідко суфіксоїд **-люб** може ускладнюватись суфіксом **-ець**, наприклад, *моволюбєць* (книжн.) – той, хто любить мову; *народолубєць* – той, хто любить народ; *життєлюбєць*, *христолюбєць*.

У антонімічні відношення із формантами **-люб**, **-філ** вступає суфіксоїд грецького походження **-фоб** (< грец. *phobos* – страх), що в композитах відповідає поняттям „нетерпимий”, „супротивник”, наприклад: *англофоб* – противник, ворог англійської нації, її культури; *русофоб* – противник, ненависник росіян і всього російського; *юдофоб* – людина, що вороже ставиться до євреїв; а також: *германофоб*, *жінкофоб*, *полонофоб*, *слов'янофоб*, *термофоб*, *туркофоб*, *українофоб*, *фотофоб*, *франкофоб*.

Активність демонструє суфіксоїд **-вар**, утворений від дієслівної основи *варити* у 1 значенні „кип'ятити у воді або в іншій рідині якісь харчові продукти, готуючи що-небудь”. У композитах вказує на особу, яка робить те, що зазначено у твірній основі: *кашовар* – кухар у військовій частині або робітничій артілі; той, хто варить кашу; *квасовар* – той, хто варить, готує квас; *медовар* – особа, яка варить мед; *скловар* – робітник скляної промисловості, який готує скломасу; *миловар*, *грибовар*, *сировар*, *суповар*. Деякі вступають в

синонімічні відношення, наприклад, *смоловар* – *смоляр* – той, хто варить смолу; *саловар* – *салотоп*, *пивовар* – *бровар*.

Виявляє регулярність суфіксоїд **-вод**, що в композитах вказує на спеціаліста з певної галузі діяльності, вказаної першою частиною. М. А. Жовтобрюх зауважує, що „Лексеми з суфіксоїдом **-вод** набули термінологічного значення, виникли вони, очевидно, в російській та білоруській мовах, а в українській з'явилися пізніше внаслідок контактування з російською” [5, 21]. На його думку, цей формант має велику дериваційну активність у російській та білоруській мовах і значно меншу в українській. М. М. Шанський вважає, що слова з суфіксоїдом **-вод** виникли як „вторинні утворення від співвідносних найменувань діяльності на **-водство**” [10, 262].

За допомогою суфіксоїда **-вод** утворюються іменники за словотвірною моделлю: іменникова основа + інтерфікс + усічена дієслівна основа. Виокремлені композити-іменники вказують на:

1) „спеціаліста з розведення тварин”: *вівцевод* (те сам, що вівчар у 2 значенні) – той, хто займається вівчарством; *бджоловод*, *голубовод*, *козовод*, *собаковод*, *рибовод*;

2) „спеціаліста з вирощування рослин”: *буряковод* – фахівець з вирощування буряків; *дичковод* – фахівець-садівник, який вирощує дички; *кукурудзовод* – фахівець з кукурудзівництва; *чаєвод* – особа, що вирощує чай; фахівець з чаївництва; *лісовод*, *садовод*;

3) „людину, яка керує чим-небудь”, виконує щось: *вагоновод* – водій трамвая; *діловод* – службовець, який веде справи канцелярії; *ляльковод* (те саме, що ляльковик) – артист, який керує ляльками у ляльковому театрі); *колоновод* – той, хто веде колону; *екскурсовод*;

4) „людину, яка порушує норми”: *коновод* – той, що краде коні, *лиховод* (те саме, що лиходій) – той, хто чинить лихо; здатний чинити лихо.

Отже, на основі аналізу дериватів з погляду семантичного зв'язку зі значенням дієслова встановлено, що суфіксоїд **-вод** у першій групі співвідноситься з дієсловом *розводити* у 6 значенні „розмножувати, вирощувати кого-, що-небудь у великій кількості”, а у другій та третій групах – з дієсловом *водити* у 2 значенні „йти на чолі кого-, чого-небудь і очолювати, бути ватажком” та у 3 значенні „керувати рухом чого-небудь”. Оскільки суфіксоїд **-вод** мотивований різними дієсловами, а відповідно і різними перифразами, то можна говорити про його омонімію.

Словотвірний ряд з суфіксоїдом **-воз**, утворений усіченням дієслова *возити* у 1 значенні „пересувати, переміщати, доставляти кого-, що-небудь машиною, возом”, є малопродуктивним і представлений дериватами: *водовоз* – той, хто возить воду; *міновоз* – той, хто возить міни; *хлібовоз*. Слід зазначити, що словотвірну активність цей формант виявляє при творенні групи „назви знарядь, механізмів, приладів, засобів пересування, перевезення чого-небудь” (*вагоновоз*, *рибовоз*, *сіновоз*, *солевоз*, *цементовоз*, *чавуновоз* тощо).

Аналізовану групу поповнюють іменники з суфіксоїдом **-знавець**, мотивовані перифразою „особа, яка займається науковою роботою з якого-небудь предмета, якої-небудь галузі знань”. Продуктивність цього суфіксоїда

велика. В українській мові слово *знавець* вживається для родового позначення спеціалістів. Частотність використання слова на позначення спеціалістів, його стійке словотвірне значення призвело до того, що воно набуло ознак суфіксоїда у складному слові. На основі лексичного аналізу слів з цим суфіксоїдом виокремлено такі семантико-словотвірні групи:

1) „спеціаліст з вивчення предметів, загальних законів”: *законознавець* – знавець законів, *фахівець* із законодавства; *книгознавець* – фахівець з книгознавства; *мистецтвознавець* – фахівець з мистецтвознавства; *балетознавець*, *джерелознавець*, *літературознавець*, *машинознавець*, *мовознавець*, *музеєзнавець*, *музикознавець*, *правознавець*, *товарознавець*;

2) „спеціаліст з вивчення природи, явищ, флори, фауни”: *матеріалознавець* – фахівець із матеріалознавства; *металознавець* – фахівець з металознавства; *мисливствознавець* – фахівець з мисливствознавства; *бджолознавець*, *глинознавець*, *землезнавець*, *мерзлотознавець*, *природознавець*, *рудознавець*;

3) „спеціалісти з вивчення духовної культури народу, людини, його спадщини тощо”: *китаєзнавець* – фахівець із китаїстики; *китаїст*; *краєзнавець* – той, хто займається краєзнавством; *людинознавець* (книжн.) – той, хто добре знає, розуміє людину, її почуття, думки, тривоги, її світ (про письменників); *монголознавець*, *народознавець*, *українознавець*, *франкознавець*, *шевченкознавець*, *японознавець* та інші.

Слова із суфіксоїдом **-знавець** переважно утворюються вільно. Н. А. Єськова зазначає, що „в певному контексті досить зручно вживати такі утворення майже від кожного прізвища сучасних письменників” [4, 140]. Проте існують все-таки структурні обмеження на утворення нових дериватів. Інколи приєднання морфеми **-знавець** створює збіг однозвучних складів, наприклад: *Некрасов* – *некрасовознавство*.

Деривати з суфіксоїдами **-лов**, **-різ**, **-роб**, **-руб**, **-нос** позначають трудову діяльність особи як постійно або тимчасово виконувану функцію (більшість таких назв пов’язують з професією людини). Суфіксоїд **-лов** у структурі композитів реалізує значення в перифразі „той, хто ловить когось, щось”. Він утворений усіченням дієслова *ловити* у 4 значенні „хватати яких-небудь живих істот з певною метою”. До цієї групи належать лексеми: *краболов* – той, хто ловить крабів, полює на них; *людолов* – той, хто ловить людей, забирає їх у полон, використовуючи для своїх потреб; *птахолов* – той, хто ловить птахів; *риболов* – той, хто ловить рибу; *звіролов* – мисливець на промислового звіра; також *електролов*, *звіролов*, *китолов*, *мишолов*, *мухолов*, *самолов*, *тигролов*, *тунцелов*, *щуролов*. У Словнику української мови в 11-и томах зафіксовано в зневажливому значенні слово *гаволов* – людина, яка ходить без діла.

Композити з суфіксоїдом **-нос** репрезентує словотвірне значення „той чи те, хто (що) носить те, про що йдеться в першій основі”. За допомогою цього суфіксоїда утворюються не лише **назви істот** (*лампонос* – той, хто розносить лампи (звичайно на шахті), а й **назви рослин**, зокрема: *нектаронос* – квіткова рослина, що виділяє нектар; *медонос* – медоносна рослина; *ефіронос* – рослина, що містить у собі ефірну олію; ефіроолійна рослина.

У синонімічні відношення з суфіксоїдом **-нос** вступає суфікоїд **-носець**, оскільки виражає одне і те ж значення, наприклад *орденоносець*. Поповнює цю групу суфіксоїд **-нош**, який утворився від дієслова *носити* у 1 значенні „узавши кого-, що-небудь у руки або навантаживши на себе, переміщати, доставляти кудись” та зазнав морфонологічних змін у словах *книгоноша*, *листоноша*.

Суфіксоїд **-руб** позначає того, хто виконує певну роботу і співвідноситься з дієсловом *рубати* у 1 значенні „розсікати, розділяти на частини, ударяючи чим-небудь гострим з розмаху”. Словотвірний ряд з цим формантом малопродуктивний: *кригоруб* – робітник, що заготовляє або розбиває кригу; *лісоруб* – робітник, який рубає або спилує і заготовляє ліс; *дроворуб* – той, хто займається рубанням лісу.

Суфіксоїд **-різ** у слові *металоріз* (робітник, що обробляє метали способом різання) утворений шляхом усічення дієслова *різати* у 4 значенні „обробляти поверхню металу, дерева різальним інструментом”, а у слові *дрворіз* (той, хто ріже дрова) співвідноситься з дієсловом *різати* у 1 значенні „чим-небудь, переважно гострим, розділяти щось на частини, подрібнювати або відокремлювати частину від цілого”. У першому випадку домінантною є сема „способу”, а в другому – сема „поділу”. Отже, значення суфіксоїда мотивується семантикою дієслівної основи.

Суфіксоїд **-роб** у композитах означає особу переважно чоловічої статі, яка виконує що-небудь, тобто виготовляє, створює, обробляє те, що виражено в першій частині слова. Наприклад, *винороб* – той, хто виготовляє вино; *возороб* – майстер, який робить вози, сани, колеса; *маслороб* – фахівець із маслоробства, робітник, який працює на маслоробні; *сукнороб* – той, хто виготовляє сукно; а також *бракороб*, *возороб*, *гробороб*, *землероб*, *різнороб*, *склороб*, *хлібороб*, *чорнороб*. Цей формант бере участь в утворенні слів з емоційним забарвленням: *віршороб* – бездарний поет; *бракороб* (*зневажл.*) – той, хто в роботі дає брак. Суфіксоїд утворений від дієслівної основи *робити* у 1 значенні „займатися якою-небудь справою, діяльністю виконувати, здійснювати те, що виражено іменником”. Отже, усічені морфеми **-вод**, **-нос**, **-роб**, **-руб**, утворені від дієслів *носити*, *робити*, *рубати*, *водити*, характеризуються потенційною можливістю брати участь у творенні складних слів. Їх вживаність пояснюється потребою людини позначити засобами мови те, що стало результатом їхньої діяльності.

Суфіксоїд **-їд** співвідноситься з дієсловом *їсти* і вказує на те, чим живиться особа. Проте в більшості випадків ця група представлена стилістично маркованими словами: *книгоїд* (2. *перен.*, *ірон.*) – те саме, що *буквоїд*; (3. *перен.*, *ірон.*) про людину, що надмірно захоплюється книжками; *книжник* (у 1 значенні); *мироїд* (*розм.*) – той, хто живе чужою працею; *куркуль*; *м'ясоїд* (*розм.*, *жарт.*) – той, хто любить м'ясо або харчується ним (на відміну від вегетеріанців); *буквоїд* (*ірон.*) – формаліст, педант, який надає великого значення дрібницям і за дрібницями не бачить суті; *дармоїд* (*зневажл.*), *самоїд*, *сироїд*, *серцеїд*.

У синонімічні відношення з суфіксоїдом **-їд** вступає суфіксоїд **-жер**: *кровожер* (*зневаж.*) – жорстока, люта, жадібна до вбивства людина; *кровопивець*, *тиран*; *людожер*.

Деякі деривати відзначаються яскраво вираженою емоційною та стильовою оцінкою. Малопродуктивний суфіксоїд **-гриз** бере участь у творенні стилістично маркованих дериватів: *костогриз* (*заст.*) – бідняк; *спиногориз* – людина, що живе за рахунок інших. Суфіксоїд **-крад** виконує також образну класифікативну функцію і позначає особу, яка привласнює чуже: *конокрад* – той, хто краде коней; *курокрад* – той, хто краде курей; *лісокрад* (*розм.*) – той, хто краде ліс (у 2 значенні). Найменування людей за будь-яким іншим родом занять, не пов'язаним з трудовою діяльністю особи, утворюють деривати з суфіксоїдами **-дій**, **-крад**. Усі деривати містять яскраво виражену образну характеристику, наприклад: *лиходій* – той, хто чинить лихо, здатний заподіяти лихо; *чародій* – людина, яка займається чаклунством; *чудодій* (у 1 значенні) – той, хто робить чудеса; *лицедій* (1. *застаріле, зневаж.*) – посередній або поганий актор і (2. *перен.*) – людина, яка вміє маскувати свої думки, вчинки. Непродуктивний словотвірний тип утворений за допомогою словотворчого засобу **-лиз** зі словотвірним значенням „виконує дію над тим, що зазначено в другій основі”: *блюдолиз* – той, хто догоджає кому-небудь, підлабузнюється заради власної вигоди; підлабузник; *мисколиз* (*зневажл.*) – те саме, що блюдолиз. Ці слова стилістично марковані, оскільки безпосередньо виражають зневажливе ставлення до людини.

У Словнику української мови в 11-и томах зафіксовано деривати з малопродуктивними суфіксоїдами **-вір**, **-вірець**, **-бій** та **-ходець**. Суфіксоїд **-вірець** співвідноситься з дієсловом *вірити* у 4 значенні „бути релігійним, вірувати” і представлений одиничними утвореннями слів: *одновірець* – людина однакової з ким-небудь віри, релігії; *ідоловірець* (*рел.*) – той, хто вірить в ідолів. Формант **-бій** мотивований дієсловом *бити* у 4 значенні „позбавляти життя, убивати кого-небудь // полюючи, забивати дичину”: *китобій* – той, хто займається промислом китів; *звіробій* – людина, яка полює на звірів. Суфіксоїд **-ходець** у слові *канатоходець* співвідноситься з дієсловом *ходити* у 1 значенні „ступаючи ногами, переміщатися, змінювати місце в просторі”, у композитах *першопроходець*, *землепроходець* співвідноситься з дієсловом *ходити* у 2 значенні „вирушати куди-небудь, до когось з певною метою”.

Отже, проаналізованим суфіксоїдним дериватам властиве загальне словотвірне значення „носій відношення до дії”, яке семантично конкретизується другим компонентом. Таким другим компонентом у словах іншомовного походження є запозичені основи, у питомих – питомі. Питомі суфіксоїди, утворені усіченням дієслівних основ, мають вузьку сполучуваність – сполучаються лише з питомими іменниковими основами. Суфіксоїди іншомовного походження характеризуються ширшими сполучувальними можливостями, оскільки поєднуються з основами грецького, латинського, французького походження, хоча трапляються поодинокі випадки поєднання суфіксоїдів іншомовного походження з питомими. Функціонування композитів-гібридів свідчить про широку сферу вживання та адаптування їх в сучасній лексичній і словотвірній системі української мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Босанівська Н. Л. Словотвірні варіанти назв осіб за родом діяльності або за фахом / Н. Л. Босанівська // Культура слова. — К. : Наукова думка, 1980. — С. 21—25.
2. Григорьев В. П. О границах между словосложением и аффиксацией / В. П. Григорьев // Вопросы языкознания. — 1956. — №4. — С. 38—52.
3. Григорян Э. А. Словообразовательные форманты -воз, -водец, -провод, -отвод в современном русском языке / Э. А. Григорян // Русский язык в школе. — 1981. — №4. — С. 78—83.
4. Еськова Н. А. О структурных ограничениях в словообразовании существительных / Н. А. Еськова // Вопросы культуры речи. — 1964. — Вып. 5. — С. 137—143.
5. Жовтобрюх М. А. Слова з кореневою морфемою вед-/вод- у східослов'янських мовах / М. А. Жовтобрюх // Мовознавство. — 1986. — № 5 — С. 14—22.
6. Клименко Н. Ф. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі : [монографія] / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк; НАН України. І-т мовознавства імені О. О. Потебні. — К. : Видавничий дім Дмитра Бурого, 2008. — 335 с.
7. Новый словарь иншомовных слов : Близько 40000 слів і словосполучень / Л. І. Шевченко, О. І. Ніка, О. І. Хом'як, А. А. Дем'янюк / [за ред. Л. І. Шевченка]. — К. : АРІЙ, 2008 — 672 с.
8. Савела Т. В. Нульсуфіксально-складні іменники з субстантивно-вербальними основами в історії української мови (назви осіб) / Т. В. Савела // <http://web.znu.edu.ua/herald/issues/archive/articles/1181.pdf>.
9. Словник української мови : В 11 т / [голов. ред. кол. І. К. Білодід]. — К. : Наук. думка, 1970 — 1980— . —
Т. 2 : Г.-Ж. — 1971 — 550 с.
Т. 3 : З. — 1972. — 744 с.
Т. 4. : І-М. —1973. — 840 с.
Т. 6 : П.-ПОЇТИ — 1975. — 832 с.
10. Шанский Н. М. Аффиксоиды в словообразовательной системе современного русского литературного языка / Н. М. Шанский // Исследования по современному русскому языку : [сборник статей, посвящ. памяти Е. М. Галкиной-Федорук / под ред. проф. Т. П. Ломтева, доц. А. А. Камыниной]. — М. : Изд-во МГУ, 1970. — С. 257—271.

В статье проанализирована семантика и структура суффиксоидных дериватов со значением лиц за родом деятельности, охарактеризирована сочетаемость исконных и заимствованных суффиксоидов.

Ключевые слова: суффиксоид, композит, словообразовательное значение, сочетаемость, семантико-словообразовательная группа.

The article under consideration deals with semantics and structure of suffixoid derivatives, their influence in denoting persons by kind of their activities. Compatability of native and borrowed suffixoids is investigated in the work as well.

Key words: suffixoid, composite, word building meaning, compatability, semantics word-building group.